

A könyvvizsgálat módszertana

Könyvvizsgálói tevékenységek bemutatása

Témák

- Helyi szabályok szerint elkészített beszámolók könyvvizsgálata
- Nemzetközi, USA vagy egyéb országok beszámolási szabályai szerint elkészített beszámolók könyvvizsgálata
- Vállalatcsoport könyvvizsgálata
- Átvilágítás (limited review)
- Megállapodás szerinti eljárások (Agreed-upon-procedures)
- Comfort levél nyilvános értékpapír kibocsátásoknál
- Átvilágítás és egyéb tranzakciós szolgáltatás (due diligence)
- Beszámoló összeállítása
- Számviteli tanácsadás
- Speciális célokat szolgáló vizsgálatok

Helyi szabályok szerint elkészített beszámolóknak könyvvizsgálata

Helyi szabályok szerint elkészített beszámolók könyvvizsgálata

- Helyi, nemzetközi vagy egyéb könyvvizsgálói **standardok** szerint
- **Törvény írja elő** és kötelezi a társaságokat könyvvizsgáló megbízására
- Elkülönítendő a **számviteli és a könyvvizsgálói standardok**
- A magyar könyvvizsgálói standardok minden lényeges elemükben megegyeznek a nemzetközi könyvvizsgálói standardokkal, a könyvvizsgálói jelentés szövegét kivéve
- A magyar számvitel a *nem* konszolidált beszámolóra helyezi a prioritást, szemben az IFRS-sel, ahol a konszolidált beszámoló a kötelező

Helyi szabályok szerint elkészített beszámolóok könyvvizsgálata

Deloitte.

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest, Dózsa György út 84/C
Levélcíme: 1438 Budapest, Pf. 471

Tel: +36 (1) 428-6800
Fax: +36 (1) 428-6801
www.deloitte.hu

Bejegyzve: Fővárosi Törvényszék Cégbírósága
Cg.: 01-09-071057

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

Az ABCD Kft. tulajdonosa elé terjesztett éves beszámolóról

Az ABCD Kft. tulajdonosának

Az éves beszámolóról készült jelentés

Elvégeztük az ABCD Kft. (a „Társaság”) mellékelt 2012. évi éves beszámolójának a könyvvizsgálatát, amely éves beszámoló a 2012. december 31-i fordulónapra elkészített mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 302.295 eFt, a mérleg szerinti eredmény 56.941 eFt nyereség –, és az ezen időponttal végződő évre vonatkozó eredménykimutatásból, valamint a számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

A vezetés felelőssége az éves beszámolóért

A vezetés felelős az éves beszámolóban a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban történő elkészítéséért és valós bemutatásáért, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításoktól mentes éves beszámoló elkészítése.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelősségünk az éves beszámoló véleményezése könyvvizsgálatunk alapján. Könyvvizsgálatunkat a magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban hajtottuk végre. Ezek a standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk az etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és hajtsuk végre, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy az éves beszámoló mentes-e a lényeges hibás állításoktól.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni az éves beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve az éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló az éves beszámoló gazdálkodó általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollt azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a gazdálkodó egység belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja továbbá az alkalmazott számviteli politikák megfelelőségének és a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűségének, valamint az éves beszámoló átfogó prezentálásának értékelését is.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

1/2

Vélemény

Véleményünk szerint az éves beszámoló megbízható és valós képet ad az ABCD Kft. 2012. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban.

Egyéb jelentéstételi kötelezettség: Az üzleti jelentésről készült jelentés

Elvégeztük az ABCD Kft. mellékelt 2012. évi üzleti jelentésének a vizsgálatát.

A vezetés felelős az üzleti jelentésnek a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban történő elkészítéséért.

A mi felelősségünk az üzleti jelentés és az ugyanazon üzleti évre vonatkozó éves beszámoló összhangjának megítélése. Az üzleti jelentéssel kapcsolatos munkánk az üzleti jelentés és az éves beszámoló összhangjának megítélésére korlátozódott és nem tartalmazza egyéb, a Társaság nem auditált számviteli nyilvántartásaiból levezetett információk áttekintését.

Véleményünk szerint az ABCD Kft. 2012. évi üzleti jelentése az ABCD Kft. 2012. évi éves beszámolójának adataival összhangban van.

Budapest, 2013. április 25.

.....
Név 1

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest Dózsa György út 84/C.
000083

.....
Név 2

kamarai tag könyvvizsgáló
kamarai tagszám

2/2

Helyi szabályok szerint elkészített beszámolók könyvvizsgálata

Határidő: adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napja

A magyar sajátosságok miatt **2 jelentés** kiadása szükséges

- A közgyűlés/taggyűlés elé terjesztett beszámolóra
- A közgyűlés/taggyűlés által jóváhagyott beszámolóra

Könyvvizsgálat hatálya alá esik még:

- Közbenső mérlegek
- Átalakulási vagyonmérlegek – választott könyvvizsgálótól független könyvvizsgáló által
- Apport hitelesítés – függetlenségi problémákat vethet fel

Nemzetközi, USA vagy egyéb országok beszámolási szabályai szerint elkészített beszámolóknak könyvvizsgálata

Nemzetközi, USA vagy egyéb országok beszámolási szabályai szerint elkészített beszámolók könyvvizsgálata

- Általában a kapcsolódó könyvvizsgálói standardok alapján
- Nem mindig kötelező törvényi előírás, a piac követeli meg
- Az **EU által elfogadott IFRS szerinti beszámolót** köteles készíteni minden EU-ban nyilvános forgalomban lévő értékpapír kibocsátója
- A könyvvizsgálat elvégzéséhez az adott könyvvizsgálati/számviteli standardokhoz kapcsolódó akkreditáció, adott esetben bejegyzés szükséges
- A könyvvizsgáló csak az adott számviteli/könyvvizsgálati standardok kellő ismeretében vállalhatja el a megbízást
- USA-ban nyilvános forgalomban lévő értékpapírok kibocsátójánál a könyvvizsgálónak a pénzügyi jelentésekhez kapcsolódó kontrolok vonatkozásában is jelenteni kell - a követelmények fokozatosan enyhülnek, főleg a nem USA-beli kibocsátókkal szemben

Vállalatcsoport könyvvizsgálata

Vállalatcsoport könyvvizsgálata

- Mik azok a multinacionális cégek?
- Érdekek az egységes könyvvizsgálat mellett
- A könyvvizsgálat rendszere, felépítése
- Munkamegosztás az egyes országok között
- Szükséges dokumentumok, információáramlás az egyes országok között

Vállalatcsoport könyvvizsgálata – egy gyakorlati példa: Procter & Gamble

- Mérleg fordulónapja: június 30.
- Könyvvizsgálat több mint 150 országban
- Könyvvizsgálói instrukciók – könyvvizsgálati szintek
- Adatszolgáltatás – együttműködés az egyes országok között
- A reporting egy hatékony eszköze: Deloitte Online

Vállalatcsoport könyvvizsgálata

- Az anyavállalat határozza meg a **jelentési követelményeket** a saját leányvállalatai számára
- Vállalatcsoport szintű számviteli politika, időnként részletes számviteli kézikönyv alapján, amik mindig valamilyen helyi, nemzetközi vagy US GAAP számviteli standardokon alapulnak
- Időnként a csoport számviteli elvei ellentmondanak a leányvállalatok helyi beszámolóiban alkalmazott elveinek – korlátozott könyvvizsgálói jelentést eredményezhet
- A leányvállalati könyvvizsgálatok terjedelmét az anyavállalat könyvvizsgálója határozza meg az adott leányvállalatnak a konszolidált beszámolóban lévő súlyát figyelembe véve

Vállalatcsoport könyvvizsgálata

- Az anyavállalat könyvvizsgálója gyakran az alkalmazandó **hibahatárokat** is meghatározza a leányvállalati könyvvizsgálónak
- Ez a hibahatár gyakran lényegesen nagyobb, mint az adott leányvállalat, mint önnálló egység esetén alkalmazandó hibahatár
- Kijelenthető-e ebben az esetben, hogy az adott leányvállalat jelentéscsomagja a valós és hű képet tükrözi?
- Speciális célt szolgál mind a jelentéscsomag mind a könyvvizsgálói jelentés

Átvilágítás (limited review)

Átvilágítás (limited review)

- A könyvvizsgálatnál lényegesen **korlátozottabb eljárások**
- Az adott társaság üzletmenetének, rendszereinek, kontroljainak ismeretében lényegében elemző eljárásokat, illetve a vezetőséggel folytatott kikérdezéseket takar
- **Negatív bizonyosság**ot tartalmaz a jelentés
- Mivel lényegesen kevesebb bizonyosságot nyújt, azonban a jelentés tartalma „laikus” számára hasonló a könyvvizsgálói jelentéshez, publikálása jelentős kockázatokkal jár a könyvvizsgálónak
- Ezért legtöbbször csak **korlátozott felhasználási céllal** bocsátják ki

Megállapodás szerinti eljárások (Agreed-upon-procedures)

Megállapodás szerinti eljárások (Agreed-upon-procedures)

- **Konkrét megállapodás** szerint elvégzett eljárások, általában tételes egyeztetések
- **Nem** fogalmaz meg sem pozitív sem negatív bizonyosságot semmiről
- Ügyelni kell az eljárások meghatározására ugyanis tartalmazhatnak olyan eljárásokat, amik már bizonyosság nyújtásának felelnek meg. Pl.: áttekinteni a vevőkre képzett értékvesztést és meghatározni, hogy teljes mértékben lefedi-e a hitelezési kockázatokat

A jelentés elutasításokat tartalmaz:

- Bizonyosság szempontjából
- A felhasználhatóságra
- Az elvégzett eljárások elégségességére

Comfort levél nyilvános értékpapír kibocsátásoknál

Comfort levél nyilvános értékpapír kibocsátásoknál

- Megállapodás szerinti eljárások speciális esete
- Mindig a kibocsátó társaság könyvvizsgálója bocsátja ki
- Az utolsó auditált fordulónap után az értékpapír kibocsátás dátumáig eltelt események vizsgálata
- A kibocsátási tájékoztatóban (Prospektus) szereplő számviteli információk egyeztetése az auditált beszámolókhöz, illetve a számviteli nyilvántartásokhoz
- A kibocsátó és a kibocsátásban részt vevő befektetési bankok (underwriter, lead manager, manager) részére bocsátják ki a comfort levelet

Comfort levél nyilvános értékpapír kibocsátásoknál

- A könyvvizsgáló, akinek a könyvvizsgálói jelentéseit közzéteszik a Prospektusban, hivatalos hozzájárulását kell adnia (consent letter) a közzétételhez. Ehhez meg kell vizsgálnia a jelentések kiadása óta eltelt eseményeket abból a célból, hogy a korábban kibocsátott jelentései az értékpapír kibocsátás napján is fennállnak-e.
- Az USA könyvvizsgálati standardok (US GAAP) szerint kibocsátott comfort levél tartalmazhat negatív bizonyosságot, amennyiben a bizonyos pénzügyi beszámolókon a könyvvizsgáló limited review-t végzett.

Átvilágítás és egyéb tranzakciós szolgáltatás (due diligence)

Átvilágítás és egyéb tranzakciós szolgáltatás (due diligence)

- **Cégfelvásárlások** esetén a felvásárolandó cég átvilágítása pénzügyi, adó, jövőbeni üzleti tervek, környezetvédelem, stb. szempontjából.
- Lehet:
 - **Vevő oldali due diligence** – a vevő a megbízó.
 - **Eladó oldali due diligence** (vendor due diligence) – eladó a megbízó.

Általában több potenciális vevő esetén alkalmazzák. Egy felkért tanácsadó elvégzi a célpont átvilágítását. A vevők tanácsadói ezen átvilágítási jelentésből kiindulva végzik el saját átvilágításukat, ami lényegesen kevesebb munkát igényel, mintha saját maguknak a semmiből kellene felépíteniük az átvilágítási jelentést

Átvilágítás és egyéb tranzakciós szolgáltatás (due diligence)

- Ugyan megállapodás szerinti eljárásoknak igyekezzenek struktúrálni, valójában tartalmaz bizonyos fokú bizonyosság nyújtást – külön standard fog kialakulni
- Magában foglalja a tranzakcióval kapcsolatos potenciális problémák feltárását is

Beszámoló összeállítása

Beszámoló összeállítása

- Könyvvizsgálattal együtt nem nyújtható ugyanazon ügyfélnek függetlenségi okok miatt
- Általában a helyi szabályoktól eltérő beszámolási standardoknak (IFRS, US GAAP) megfelelő beszámolók összeállítása
- A beszámoló összeállítója nem felel az adatok valódiságáért

Számviteli tanácsadás, speciális célokat szolgáló vizsgálatok

Számviteli tanácsadás, speciális célokat szolgáló vizsgálatok

Számviteli tanácsadás esetén kötelező *konzultáció* az adott társaság könyvvizsgálójával

Speciális célokat szolgáló vizsgálatok:

- A számviteli standardoktól eltérő, de egyéb előírt keretek alapján elkészített pénzügyi kimutatások vizsgálata. Pl. adómérleg, pénzforgalmi alapú kimutatások
- Pénzügyi kimutatások *egyes elemeinek* vizsgálata
- Szerződéses feltételeknek való megfelelések vizsgálata
- Összevont pénzügyi kimutatások vizsgálata

Jelentések *felhasználása korlátozott*

Nem foglalja magában a nem számviteli információk vizsgálatát

Deloitte.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban “company limited by guarantee” formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.